

Per a una economia local i una contractació pública: ètica, sostenible i responsable

Motivacions

Ens trobem davant d'un nou episodi de la crisi sistèmica que va començar el passat 2008. Amb cada nou episodi el sistema genera més desigualtat, que recau sobre tot sobre les classes populars, i també més destrucció del planeta. Cal sortir de la crisi sortint del sistema que la provoca. L'**Economia Social i Solidària (ESS)** és tant un instrument per fer la transformació social que tant necessitem, com per una bona transició ecològica.

Què és l'economia social i solidària?

Com a moviment, formula una proposta política de transformació social a través de la democratització de l'economia, l'autogestió del treball, la prioritització de les persones per sobre del capital i les relacions basades en la cooperació i la sostenibilitat de la vida. Aquest propòsit no es queda en un discurs, ja que en el nostre país existeixen multitud d'iniciatives, en forma de cooperativa, associació, empresa d'inserció, o col·lectius informals, entre d'altres, que estan fent activitat econòmica basant-se en els principis de la cooperació, el compromís social i ambiental, el suport mutu, l'autonomia en la gestió, l'emancipació del treball...

L'ESS vol superar el capitalisme modificant l'objectiu de l'activitat econòmica:

- *Priorització de la satisfacció de necessitats per sobre del lucre*
- *Aposta per la propietat col·lectiva i la gestió democràtica*
- *Compromís amb la comunitat, la sostenibilitat ambiental i l'equitat de gènere*
- *Funcionament participatiu*
- *Perspectiva transformadora de l'economia i la societat*

Seguint aquesta lògica, els mecanismes de relació entre iniciatives de l'ESS no es basen en la competència, sinó en la intercooperació i el treball conjunt.

Font: <https://pamapam.org/ca/>

Cal destacar també, que aquestes organitzacions (tinguin la forma jurídica que tingui) estan arrelades al territori, desenvolupen un treball de proximitat i en benefici del conjunt de la societat.

En aquest sentit, també hi ha uns principis anomenats "**L'Economia del Bé Comú**" o d'altres com "**Slow Moviment**" que podem tenir en compte a la hora de justificar i

acompanyar, a nivell teòric, el que motiva de fons aquesta Moció, que no és res més que millorar les condicions de vida de les nostres veïnes i veïns.

“L'economia del bé comú es regeix per una sèrie de valors humans fonamentals que s'haurien d'aplicar a l'activitat econòmica. Aquests valors són, entre d'altres: responsabilitat, transparència, honestedat, equitat, solidaritat, cooperació, confiança i respecte als drets humans.”

“En l'economia real actual es mesura l'èxit econòmic amb valors o indicadors monetaris com el producte interior brut i els beneficis. Aquests indicadors no ens diuen res sobre si hi ha guerra, si es sobreexplota el medi ambient, si creix la desigualtat, si es respecten els drets humans, etc. De la mateixa manera, que una empresa tingui beneficis, no ens indica res sobre les condicions dels seus treballadors, el tracte als seus proveïdors, què produeix ni com el produeix, ni sobre l'impacte ambiental, social o ètic derivat de la seva activitat.

D'aquesta manera, per orientar l'economia al bé comú cal que les empreses que es guïïn per aquests principis i valors i que demostrin la seva contribució al bé comú obtinguin reconeixement social i avantatges legals que els permetin equiparar-se en el mercat, d'igual a igual, amb les empreses orientades a la maximització del benefici econòmic.”

Font: <http://ebccatalunya.cat>

També és important aplicar els principis descrits en la **“Guia per la protecció i promoció dels drets humans en la contractació pública”**. En destaquem un parell de paràgrafs:

“Els drets humans són drets inherents a tots els éssers humans, sense cap distinció de nacionalitat, lloc de residència, sexe, origen nacional o ètnic, color, religió, llengua o qualsevol altra condició. Tots tenim els mateixos drets humans, sense cap discriminació. Aquests drets són interrelacionats, interdependents i indivisibles.” Oficina de l'Alt Comissionat pels Drets Humans (ACNUDH)

“la contractació pública té una funció estratègica com a impulsora de polítiques socials, econòmiques i ambientals, així doncs, com a garant dels drets humans. La contractació pública pot promoure pràctiques més sostenibles i respectuoses amb els drets humans per part de les empreses licitadores, a la vegada que confereix a l'Administració un rol protector i vigilant d'aquests drets fonamentals reconeguts als textos jurídics de més alt rang.”

TORNOS, J., FERNÁNDEZ DE LOSADA, A., CALVETE, A., AMBRÓS, J., Guia per a la protecció i promoció dels drets humans en la contractació pública (2017)

Font: www.993Responsible.org

Precedents

Aquesta corporació ja va aprovar una moció en aquest sentit al 2013, però són pocs els acords que s'han pogut dur a terme.

Justificació

Els signants d'aquesta moció defensem la gestió directa dels recursos públics, tot i això la contractació externa per determinats projectes és inevitable i necessària. I és per aquest motiu que pensem que aquestes han de ser el màxim de respectuoses amb societat, el

territori, les persones i el medi ambient. Per això pensem que és imprescindible recolzar i impulsar des de l'administració pública una economia més justa, ètica i responsable.

Considerem que la contractació de Serveis a les Persones és un instrument molt important que tenen les administracions públiques per impulsar aquesta transformació social. Afavorir els criteris de qualitat, sostenibilitat, condicions laborals, igualtat de gènere, responsabilitat ambiental i social, participació interna dels treballadors i la reinversió dels excedents monetaris en el mateix servei, serà una palanca cabdal per fer aquest pas.

També sabem per experiència, que l'actual Llei de Contractes no afavoreix aquesta transformació social, ja que prima en excés el preu de l'oferta. Això provoca que els grans oligopolis acaparin la majoria de nous contractes, provocant l'efecte contrari que busquem.

Des de la administració podem facilitar i impulsar accions concretes per donar a conèixer la ESS. Podem facilitar la contractació d'aquestes iniciatives i promoure la participació ciutadana com a pràctica i exemple perquè després es pugui traslladar amb més facilitat també en la organització economia privada.

Vivim moments on el concepte "Sobirania" està més viu que mai. La ESS és una de les estratègies que disposem per tal d'assolir aquestes sobirania: energètica, alimentària, política, econòmica... Amb l'ESS podem empoderar les veïnes i veïns perquè a l'hora de resoldre les seves pròpies necessitats, s'autoorganitzin i s'autogestionin amb iniciatives sociocomunitàries que no passin necessàriament per "l'economia de mercat" i possibilitin l'intercanvi i el suport mutu.

Perquè l'esperit d'aquesta moció reïxi cal que aquestes accions siguin transversals, integrals del conjunt de regidores i regidors del consistori així com de totes les àrees de l'Ajuntament.

Acords

Per tota això proposem els següents acords:

1. Adherir-nos a la Xarxa de Municipis per l'Economia Social i Solidària (XMESS)
2. Redactar i desenvolupar un pla d'acció local amb l'objectiu de fer pedagogia, treballar, promoure i acompanyar el conjunt de la economia local, per tal que el màxim d'iniciatives privades, facin la transició cap a la Economia Social i Solidària.
3. Fer una guia per marcar les pautes i les eines per poder fer licitacions de manera que potenciïn els criteris de qualitat, sostenibilitat, condicions laborals, igualtat de gènere, i responsabilitat ambiental i social entre d'altres.
4. Incloure en la contractació pública, impulsada des d'aquest Ajuntament, els principis de l'Economia Social i Solidària i els de la "Guia per la protecció i promoció dels drets humans en la contractació pública"
5. Estudiar possibles bonificacions per bones pràctiques en matèria de medi ambient, sostenibilitat i responsabilitat social i comunitària.

6. Utilitzar i promoure l'ús i el creixement de les finances ètiques i solidàries amb l'objectiu d'aconseguir el finançament inclusiu, assequible i just de totes les persones i entitats, d'acord amb el punt 9 de de la resolució 64/136 de l'Assemblea General de les Nacions Unides.
7. Fomentar el coneixement, l'ús i la creació de cooperatives i altres formes d'economia social i seguir treballant l'àmbit de l'educació formal al municipi tot potenciant les activitats que ja es realitzen tan a les escoles com a l'INS Moianès.
8. Considerar l'ús dels propis recursos del terme així com la generació d'energia per part de cooperatives, potenciant l'auto abastiment energètic en la mesura que sigui possible.
9. Potenciar el consum responsable des del mateix ajuntament pel què fa a les seves compres i proveïdors.
10. Demanar a l'Associació Catalana de Municipis (ACM) que ens les seves contractacions, promogui les compres socialment responsables i l'energia sostenible.
11. Demanar als partits polítics catalans, la redacció d'una nova Llei de Contractes de Serveis a les Persones que permeti que els criteris de qualitat, sostenibilitat, responsabilitat i igualtat siguin més importants que el preu.
12. El grup de treball d'Hisenda format per un representant de cada grup municipal de l'Ajuntament actuï com a coordinadora i fiscalitzadora d'aquests acords. Rendint comptes anualment al Ple, a la Taula d'Entitats, i altres sectors socioeconòmics del municipi sobre el desplegament d'aquests acords.
13. Informar d'aquests acords al Consell Comarcal, Consorci del Moianès, la Xarxa d'Economia Solidària, l'ABIC, Taula d'Entitats. I publicar-ho als canals establerts de comunicació de l'ajuntament.